

2025-06-10

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.14@regeringskansliet.se

Remissyttrande över promemorian Polisens användning av AI för ansiktsgenkänning i realtid (Ds 2025:7)

Ju2025/00676

Sveriges Domareförbund har anmodats yttra sig över det rubricerade betänkandet.

Sveriges Domareförbund är ett yrkesförbund för domare. Förbundet ska företräda Sveriges domare i lagstiftnings- och rättskipningsfrågor, värna om domstolarnas självständighet och i övrigt bevaka frågor av betydelse för den dömande verksamheten.

Enligt undantaget i artikel 5.1 h (ii) AI-förordningen¹ i dess svenska språklydelse får AI-system för ansiktsgenkänning i realtid användas för förhindrande av ett specifikt, betydande och överhängande hot mot fysiska personers liv eller fysiska säkerhet eller ett verkligt och aktuellt eller verkligt och förutsebart hot om en terroristattack. Med stöd av undantaget har i förslaget till lag om användning av AI-system för ansiktsgenkänning i realtid för brottsbekämpande ändamål – som enligt promemorian innebär att tekniken ska få användas fullt ut i den utsträckning AI-förordning medger (se s. 9 i promemorian) – föreskrivits att AI-system för ansiktsgenkänning i realtid får användas för att lokalisera eller identifiera en person om det finns en påtaglig risk för att personen kommer att begå brott mot människors liv eller säkerhet (3 § 2 i förslaget).

Sveriges Domareförbund har inga invändningar mot den föreslagna ordalydelsen i sig. Förbundet vill dock uppmärksamma på följande.

I författningskommentaren till den aktuella bestämmelsen anges att begreppet påtaglig risk innebär att det ska vara fråga om ett kvalificerat hot med viss konkretion som bedöms kunna inträffa inom en inte alltför avlägsen tid. Bestämmelsen omfattar enligt författningskommentaren *b.l.a.* hot om allvarlig våldsbrottslighet. (Se s. 152 i promemorian.) I EU-kommissionens riktlinjer till AI-förordningen² beskrivs i stället ett överhängande hot i förordningens mening som ett hot som

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 av den 13 juni 2024 om harmoniserade regler för artificiell intelligens och om ändring av förordningarna (EG) nr 300/2008, (EU) nr 167/2013, (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 och (EU) 2019/2144 samt direktiven 2014/90/EU, (EU) 2016/797 och (EU) 2020/1828 (förordning om artificiell intelligens).

² Commission Guidelines on prohibited artificial intelligence practices established by Regulation (EU) 2024/1689 (AI Act).

kan inträffa när som helst och som kräver att omedelbara åtgärder vidtas. Enligt riktlinjerna relaterar ett betydande hot mot fysiska personers fysiska säkerhet till allvarlig kroppsskada. (Se p. 342 i riktlinjerna.) Huruvida detta innebär att den föreslagna lagtexten kan komma att omfatta fler hot än vad som avsetts i AI-förordningen kan analyseras ytterligare i den fortsatt beredningen.

Den föreslagna lagtexten tar sikte endast på att lokalisera eller identifiera en person. I kommissionens riktlinjer framhålls dock särskilt att undantaget i artikel 5.1 h (ii) – till skillnad från övriga undantag – inte relaterar till identifieringen eller lokaliseringen av person utan till ett specifikt hot (se p. 348 i riktlinjerna). Enligt riktlinjerna skulle det alltså med stöd av det aktuella undantaget i förordningen gå att upptäcka och följa ”terrorists on the move”, alltså flera personer kopplade till ett och samma hot, om det finns tydliga indikationer på att dessa personer kommer att utföra en terroristattack men det inte är klar var så ska ske. Huruvida avsikten varit att den föreslagna lagtexten ska omfatta också detta förfarande står inte helt klart. Även denna fråga kan belysas ytterligare i den fortsatta beredningen.

Sveriges Domareförbund har inte heller i övrigt några invändningar mot förslagen i promemorian.

Detta remissyttrande har beslutats av förbundets styrelse.

Hanna Werth
ordförande